

R a a d s v o o r s t e l

Raadsvergadering van : **9 juli 2019**
Agendanummer :
Portefeuillehouder : **n.v.t.**
Opsteller : **D.C.M. Lemmen**
B&W-besluit datum : **n.v.t.**
Onderwerp : **Verordening rechtspositie raads- en burgerraadsleden 2019**

Gevraagde beslissing(en)

1. De modelverordening van de VNG als uitgangspunt te hanteren bij de opstelling van een nieuwe gewijzigde verordening rechtspositie voor raads- en burgerraadsleden.
2. De Verordening rechtspositie raads- en burgerraadsleden Langedijk 2019 vast te stellen op de dag na de datum van bekendmaking van de regeling en terugwerkend tot en met 1 januari 2019.
3. De Verordening rechtspositie wethouders, raads- en burgerraadsleden 2012 met ingang van de dag na de datum van bekendmaking van de Verordening rechtspositie raads- en burgerraadsleden Langedijk 2019 in te trekken.
4. De griffier (functie 000-01) te mandateren om besluiten te nemen op grond van de artikelen 3 en 5 van de lokale Verordening rechtspositie raads- en burgerraadsleden 2019.

Inleiding

De rechtspositie van raads- en burgerraadsleden (commissieleden) wordt op meerdere niveaus in de wet geregeld. Naast dat gemeenten een lokale verordening vaststellen, wordt landelijk een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) vastgesteld. Het gaat dan om het zogenaamde Rechtspositiebesluit. Deze wordt aangevuld door de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers (Ministeriële regeling).

Met het verschijnen van het nieuwe Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de nieuwe Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers in januari 2019 is een groot aantal wijzigingen doorgevoerd. Het gaat dan vooral om regelingen die voorheen in de lokale verordeningen werden opgenomen en nu zijn 'verplaatst' naar de landelijke regeling. Voor meer informatie wordt verwezen naar ledenbrief 19/004 van de VNG (zie bijlage).

De wijzigingen maken een aanpassing van de lokale verordening noodzakelijk. Om die reden heeft de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) een nieuwe modelverordening opgesteld. Daarbij is een expliciet onderscheid gemaakt tussen de rechtspositionele regelingen voor burgemeester en wethouders en die voor raads- en burgerraadsleden. In tegenstelling tot voorheen is voor beiden een aparte modelverordening opgesteld.

De noodzaak tot wijziging biedt ook kansen. Zo is bij het opstellen van de verordening, waar mogelijk, voor gekozen de rechtspositie van raads- en burgerraadsleden in Heerhugowaard en Langedijk 'gelijk te trekken'.

Beoogd resultaat

Het afstemmen van de lokale rechtspositie op de landelijke modernisering en harmonisatie van de rechtspositie van politieke ambtsdragers. Het - daar waar mogelijk - gelijktrekken van de rechtspositie van raads- en burgerraadsleden van de gemeenten Heerhugowaard en Langedijk met het oog op de toekomstige bestuurlijke fusie.

Argumenten

1.1 *De modelverordening is afgestemd op het nieuwe rechtspositiebesluit en de nieuwe rechtspositieregeling.*

Met het nieuwe rechtspositiebesluit en de nieuwe rechtspositieregeling is de rechtspositie zoveel als mogelijk landelijk geharmoniseerd. De nieuwe rechtspositie laat daardoor nog maar weinig ruimte voor lokaal beleid. Daar waar lokaal beleid gevormd kan worden, is dat door de VNG vastgelegd in een modelverordening. Geadviseerd wordt dit model zo veel als mogelijk te volgen en alleen af te wijken wanneer de lokale situatie/praktijk daar om vraagt.

2.1 *De nieuwe verordening is zo veel als mogelijk gelijkgetrokken met de nieuwe verordening van Heerhugowaard.*

De aanstaande fusie van de gemeenten Heerhugowaard en Langedijk betekent dat op termijn gewerkt zal worden met één verordening. Bijgaande verordening is derhalve opgesteld in overleg met de griffie van Heerhugowaard, waarbij getracht is de verordeningen zoveel als mogelijk met elkaar in overeenstemming te brengen.

2.2 *Bij het opstellen van de lokale verordening zijn de volgende afwegingen gemaakt.*

1. *Een deel van de raadsvergoeding (max. 20%) kan gekoppeld worden aan de aanwezigheid bij vergaderingen*

In de huidige verordening van Langedijk is deze bepaling al niet opgenomen. De bepaling is met name bedoeld om het fenomeen van 'spookraadsleden' te voorkomen. Het is niet gebleken dat zich in Langedijk problemen voordoen met dergelijke 'spookraadsleden'. Voorgesteld wordt daarom de bepaling ook in de nieuwe verordening achterwege te laten. De verordeningen van Heerhugowaard en Langedijk zijn op dit punt gelijk.

2. *Reis- en verblijfkosten buiten het gemeentelijk grondgebied*

Zowel in Heerhugowaard als in Langedijk worden reiskosten vergoed die (burger)raadsleden maken ten behoeve van de gemeente buiten gemeentelijk grondgebied. In Heerhugowaard wordt voor de hoogte van de vergoeding verwezen naar de regeling die geldt voor wethouders. In Langedijk gaat het om 'in redelijkheid gemaakte reiskosten'.

Voorgesteld wordt aan te sluiten bij het VNG-model, waarin kosten voor openbaar vervoer worden vergoed en bij eigen vervoer wordt uitgegaan van de maximale kilometervergoeding die ook voor andere werknemers in de gemeente geldt (€0,19 per km). Voorts worden hierin parkeer-, veer- en toelagen meegenomen.

3. *Een aanvullende toelage voor leden van een onderzoekscommissies (155a, lid 3 GemW) of bijzondere commissie.*

In artikel 3.1.2 t/m 3.1.4 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers 2019 zijn enkele commissies opgenomen waarvan de leden een extra vergoeding ontvangen, dan wel zouden kunnen ontvangen. Het gaat om de volgende commissies:

a. *Vertrouwenscommissie & rekenkamerfunctie*

Voor de leden van een vertrouwenscommissie en de rekenkamerfunctie is dit vastgelegd in het rechtspositiebesluit artikel 3.1.2. (€120,-). Hier is geen sprake van een lokaal te maken afweging.

b. *Onderzoekscommissie (ex. Art 155a GemW)*

Voor leden van een onderzoekscommissie is sprake van een verplichte vergoeding, maar is het aan de raad af te wegen hoe hoog deze vergoeding is. Zowel in Heerhugowaard als in Langedijk waren in de oude verordening hierover geen bepalingen opgenomen. Voorgesteld wordt voor de hoogte van het bedrag aan te sluiten bij de bedragen die zijn opgenomen in het rechtspositiebesluit inzake een vertrouwenscommissie en de rekenkamerfunctie. Het gaat dan om een extra vergoeding van €120,-.

c. *Bijzondere commissies*

Het is mogelijk (niet verplicht) om een toelage op te nemen voor leden van een 'bijzondere commissie'. Het gaat dan om een commissie met 'een zodanig belang, belasting en tijdsbeslag dat die niet redelijkerwijs tot het reguliere werk van een raadslid geacht kunnen worden te behoren'. Hoewel dergelijke bijzondere commissies niet vaak in het leven worden geroepen verdient het aanbeveling dit wel te regelen. Voorgesteld wordt daarom dit artikel over te nemen uit de modelverordening en ook hieraan een bedrag te koppelen van €120,- per maand.

4. *Voorzieningen voor arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden*
Omdat raadsleden vaak een significant deel van hun tijd besteden aan het raadswerk, hebben zij minder mogelijkheden voor het opbouwen van een pensioenvoorziening. Ook hebben raadsleden niet altijd een inkomen naast het raadswerk. Conform artikel 3.1.9. van het rechtspositiebesluit **kan** de raad daarom bij verordening bepalen dat raadsleden jaarlijks een bedrag ontvangen ter hoogte van de raadsvergoeding van 1 maand.
Om het raadswerk aantrekkelijk te houden voor zowel werkenden als niet-werkenden wordt voorgesteld van deze mogelijkheid gebruik te maken.
5. *Nadere regels inzake scholing*
Artikel 3.3.3. van het Rechtspositiebesluit stelt dat kosten voor niet-partijpolitiek georiënteerde scholing worden vergoed door de gemeente. Het tweede lid stelt daarbij dat de raad nadere regels kan stellen met betrekking tot deze scholing. In zowel Heerhugowaard als in Langedijk waren hiertoe voorzieningen opgenomen in de oude verordeningen. Voorgesteld wordt de formuleringen over te nemen uit de modelverordening van de VNG, maar daarbij geen maximale bedragen op te nemen per raads- en/of burgerraadslid.

Voor alle overige onderwerpen en afwegingen geldt dat deze zijn gemaakt binnen het landelijk geldende rechtspositiebesluit en geen uitwerking hebben in de lokale verordening.

Kanttekeningen

Omdat de het nieuwe Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers nog maar weinig ruimte laat voor lokaal beleid en het lokale beleid de modelverordening van de VNG volgt zijn er niet of nauwelijks kanttekeningen te benoemen. De belangrijkste kanttekening die genoemd kan worden is het feit dat de nieuwe voorziening voor arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden een verhoging van de begroting met zich mee brengt. Hierboven worden echter argumenten genoemd om deze voorziening toch in de lokale verordening op te nemen.

Communicatie

Na vaststelling van de lokale verordening wordt deze gepubliceerd in het gemeenteblad. De raads- en burgerraadsleden ontvangen van de griffie een notitie waarmee ze worden geïnformeerd over de wijzigingen in hun rechtspositie.

Participatie (Interactief werken)

De verordening is tot stand gekomen in samenwerking met de griffie van de gemeente Heerhugowaard.

Financiën

De voorziening voor arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden leidt tot een verhoging van de begroting (€ 20.801,-). De begroting wordt bij de eerstvolgende begrotingswijziging overeenkomstig gewijzigd. Deze verhoging is het gevolg van een wijziging in de rechtspositie van raadsleden en kan gezien worden als een autonome ontwikkeling.

Vervolgstappen

Na vaststelling van de verordening worden de consequenties verwerkt door de griffie, de afdeling P&O en de afdeling financiën. Voor wat betreft de griffie gaat het om de juiste registratie en het informeren van de raadsleden over de concrete werkwijze (wat declareer ik waar en hoe?). Voor de afdeling P&O is het van belang de wijzigingen te verwerken die van belang zijn bij het vaststellen en uitbetalen van vergoedingen en toelagen aan raads- en burgerraadsleden. De financiële consequenties worden verwerkt door de afdeling financiën en dienen hun weerslag te krijgen in de begrotingen voor de betreffende jaren, dan wel een begrotingswijziging voor 2019.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

- 1 Verordening rechtspositie raads- en burgerraadsleden 2019

Bijlagen ter informatie

- 1 Ledenbrief 19/004 van de VNG met kenmerk TAZ/U201900030
- 2 Modelverordening rechtspositie raads- en commissieleden 2019

De griffier d.d. 13 juni 2019,

G.J. de Graaf

R a a d s b e s l u i t

Agendanummer :
Onderwerp : **Verordening rechtspositie raads- en burgerraadsleden 2019**

De raad van de gemeente Langedijk;

;

gelet op het bepaalde in wettelijke grondslagen bepaalde:

b e s l u i t:

1. De modelverordening van de VNG als uitgangspunt te hanteren bij de opstelling van een nieuwe gewijzigde verordening rechtspositie voor raads- en burgerraadsleden.
2. De Verordening rechtspositie raads- en burgerraadsleden Langedijk 2019 vast te stellen op de dag na de datum van bekendmaking van de regeling en terugwerkend tot en met 1 januari 2019.
3. De Verordening rechtspositie wethouders, raads- en burgerraadsleden 2012 met ingang van de dag na de datum van bekendmaking van de Verordening rechtspositie raads- en burgerraadsleden Langedijk 2019 in te trekken.
4. De griffier (functie 000-01) te mandateren om besluiten te nemen op grond van de artikelen 3 en 5 van de lokale Verordening rechtspositie raads- en burgerraadsleden 2019.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 9 juli 2019,

de raadsgriffier

drs. G.J. de Graaf

de voorzitter

L.A.M. Kompier